

РЪЧЬ

ПРОИЗНЕСЕНА ОТЪ Г. МИНИСТРА НА НАРОДНОТО ПРОСВѢЩЕНИЕ
НА УТРОТО ВЪ ПЛОВДИВСКИЯ ВОЕНЕНЪ КЛУБЪ ПРЕДЪ УЧЕНИ-
ЦИТЪ И УЧЕНИЧКИТЪ НА 23 НОЕМВРИ 1920 ГОД.

Драги ученици,

Голѣмото прѣимущество и въ сѣщото врѣме опасното въ вашата възраст е това, че се гледа на живота отгорѣ надолу. Нѣма младъ човѣкъ, който не смѣта, че за него сѣ постижими и най-мжчнитѣ цѣли, че въ бждещето го чакатъ най-голѣми удовлетворения на неговото самолюбие. Вие сте прѣодолявали още твърдѣ малко прѣчки въ живота; вие още едвамъ имате идея за най-незначителнитѣ отъ тѣхъ. И щастие е, че това е така. Какво непотрѣбно благо, какъвъ дотегливъ товаръ би била младостта, ако младиятъ човѣкъ изведнажъ отъ невидѣлица добиеше опита — т. е., горчивинитѣ и разочарованията — на дълбоко живѣлия и борилия се? Такава младостъ би била единъ засѣхналъ неразвилъ се цвѣтъ безъ блѣска на багритѣ и безъ упоителността на ароматитѣ. Младостта трѣбва да бжде самонадѣена; за младостта морето трѣбва да изглежда до колѣно. Младиятъ човѣкъ наистина трѣбва да е гордъ съ съзнанието, че той иде да заеме мѣстото на ония, които си отиватъ; че утрѣ всички сили и власти въ този народъ ще сѣ всецѣло въ неговитѣ рѣцѣ; че цѣлиятъ редъ на родната му страна ще зависи напълно отъ неговитѣ разбирания; че бждещата история, пжтя, по който нататѣкъ ще върви народътъ му, ще се обуславя само отъ неговитѣ знания и неговитѣ дарби. Обаче тая самонадѣаностъ и тая гордостъ не трѣбва да се опира на незначителното обстоятелство, че той ще живѣе по-късно отъ ония, които сѣ му дали животъ, или които сѣ обезпечили условията за развитието му. Неговата гордостъ трѣбва да почива на жаждата да научи повече и да може повече, отколкото сѣ могли хората на прѣдидушето поколѣние. И то много повече. Защото, едно помладо поколѣние съ него е въ сѣщностъ по-долу. Трѣбва да не се забравя, че стояще състояние нѣма — ни за отдѣлния човѣкъ, ни за народитѣ. Който не върви напредъ, върви